

PERSBERICHT

9 oktober 2017

EEN PENSIOENSTELSEL OP BASIS VAN PUNTEN VOOR ZELFSTANDIGEN

Een pensioenstelsel op basis van punten is ook mogelijk bij zelfstandigen. Om de huidige pensioenrechten op budgettair neutrale wijze naar punten om te zetten, zijn wel zeer nauwkeurige berekeningen vereist. Bovendien zullen sommige zelfstandigen pensioenrechten verliezen en andere winnen. Dit blijkt uit een onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel in opdracht van het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen (ABC) over de omzetting van de huidige pensioenrechten naar punten. In een volgende fase moeten de toekomstige effecten van een puntenstelsel onderzocht worden. Het ABC pleit er daarbij voor om de verschillen tussen zelfstandigen en andere gepensioneerden zo klein mogelijk te maken.

De federale regering nam zich in haar regeerakkoord van 2014 voor om tijdens deze legislatuur een pensioenberekening op basis van punten uit te werken. Het idee van een puntenstelsel werd in 2013 gelanceerd door de Commissie Pensioenhervorming 2020-2040 (CPH 2020-2040) onder leiding van Frank Vandenbroucke.

Op vraag van het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen onderzocht een onderzoeksteam met o.a. Prof. Guido Van Limberghen en Prof. Kris Boudt (VUB) de haalbaarheid van dergelijk puntensysteem voor het pensioenstelsel van de zelfstandigen. Bij de uitwerking van haar systeem had de CPH 2020-2040 immers weinig rekening gehouden met specifieke kenmerken van het sociale zekerheidssysteem voor de zelfstandigen (zoals de eigen bijdragenberekening of de toepassing van een correctiecoëfficiënt bij de pensioenberekening). Bovendien vroeg het Comité zich af welke effecten zelfstandigen zouden ondervinden van een overgang naar een pensioenberekening op basis van punten binnen een budgettair neutraal kader.

Na voorstelling van het onderzoek aan het ABC stelt vandaag het onderzoeksteam o.l.v. Prof. Van Limberghen de resultaten van dit onderzoek voor in het Nationaal Pensioencomité. De onderzoekers komen tot conclusie dat de bestaande pensioenberekening voor zelfstandigen kan ingepast worden in een pensioenstelsel op basis van punten. De specifieke kenmerken van het zelfstandigenstelsel vormen hiervoor geen obstakel. Daarnaast hebben de onderzoekers ook onderzocht hoe een omschakeling naar het puntenstelsel voor de reeds opgebouwde pensioenrechten op een budgettair neutrale manier kan gebeuren. Dit vereist zeer nauwkeurige berekeningen die noodzakelijkerwijze een foutenmarge hebben. Verder blijkt uit de verschillende transitie-scenario's die door de onderzoekers werden geanalyseerd dat sommige zelfstandigen er bij een pensioenberekening op basis van punten op zullen vooruitgaan en anderen zullen verliezen. Daarom moet in de nabije toekomst bestudeerd worden hoe de negatieve gevolgen van een omschakeling kunnen worden beperkt.

Het ABC beschouwt dit onderzoek als een eerste verkenning van de haalbaarheid van een pensioenberekening op basis van punten. Vooraleer men daadwerkelijk kan overgaan tot de

invoering van een puntensysteem, zullen nog een heel aantal kwesties moeten worden uitgeklaard. Zo moet de budgettaire impact van het puntenstelsel op middellange termijn het voorwerp van bijkomend onderzoek uitmaken. Volgens de CPH 2020-2040 moeten de inkomens op basis waarvan het pensioen berekend wordt, immers worden geherwaardeerd op basis van de reële inkomensgroei, terwijl de huidige pensioenformule enkel een indexering voorziet.

Ook stelt het ABC zich vragen bij de impact van een economische crisis op de waarde van de punten. Het puntenstelsel zit nu zo in elkaar dat zelfstandigen een effect hiervan zouden voelen in hun pensioen, terwijl werknemers en ambtenaren hiervan gespaard zouden blijven.

Meer algemeen wil het ABC de invoering van een puntenstelsel aangrijpen om de grote verschillen tussen zelfstandigen en andere gepensioneerden te verkleinen.

EINDE PERSBERICHT

Over het ABC

Het ABC is het formele overlegorgaan voor dossiers die het sociaal statuut van de zelfstandigen aanbelangen. Het brengt adviezen en verslagen uit op vraag van de bevoegde minister of op eigen initiatief. Het Comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van representatieve zelfstandigenorganisaties, kabinetten, sociale verzekeringsfondsen en de administratie.

<http://www.rsvz.be/nl/algemeen-beheerscomite-abc>

Noot voor de redactie

Contactgegevens :

caroline.deiteren@unizo.be (NL), 0474 36 17 04

renaud.francart@ucm.be (FR), 0476 51 26 63